



PRACODAWCY RP

PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Audyt

dla bezpiecznego
rozwoju biznesu

#AudytDlaBiznesu



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP



Piotr Kamiński
wiceprezes Pracodawcy RP



Jacek Cieplak
wiceprezes Pracodawcy RP



O platformie i konferencji

14 firm audytorskich badających JZP będących zarazem członkami Platformy Audytorzy JZP
10 pierwszych miejsc w Rankingu Audytorów zajmują nasi członkowie.



Każdy z członków posiada jeden głos, dążymy do jednomyślności.

Mamy dwóch stałych obserwatorów: prezes PIBR Kamil Jesionowski oraz Joanna Wielgórska-Leszczyńska członkini Rady PANA.

Spotkania co miesiąc, prace ciągłe w grupach roboczych.

Wyrażamy publicznie opinie, postulaty, stanowiska na temat kwestii ważnych dla funkcjonowania audytu. Stąd zdecydowaliśmy się zorganizować tę konferencję, bo:

Dbamy o bezpieczny rozwój biznesu.



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Partner strategiczny:

PIBR

Polska Izba Biegłych
Rewidentów

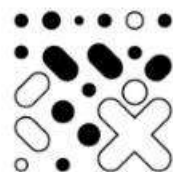
Partnerzy medialni:

DGP | Dziennik
Gazeta Prawna

rachunkowość
PISMO STOWARZYSZENIA KSIĘGOWYCH W POLSCE

Partner organizacyjny: * **CreativeHarder**
GROUP

Partnerzy wspierający:



sn crn

stowarzyszenie niezależnych
członków rad nadzorczych



ZPFA



RZECZPOSPOLITA



PARKIET





PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP



Kamil Jesionowski
prezes PIBR



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Są z nami m.in. :



**Ministerstwo
Finansów**

PANA

**POLSKA
AGENCJA
NADZORU
AUDYTOWEGO**

PIBR

**Polska Izba Biegłych
Rewidentów**

ZPFA



**Instytut
Rachunkowości
i Podatków**

KNF

**KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO**

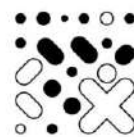
ACCA

KSR

KOMITET STANDARDÓW RACHUNKOWOŚCI



**ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH**



sn crn

stowarzyszenie niezależnych
członków rad nadzorczych



**Prokuratoria Generalna
Rzeczypospolitej Polskiej**

SZKOLNICTWO WYŻSZE • KOMISJA EGZAMINACYJNA BIEGŁYCH REWIDENTÓW • RADA PANA • EMITENCI



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP



Jurand Drop
Ministerstwo Finansów



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP



Jacek Gdański
prezes PANA



PRACODAWCY RP

PLATFORMA AUDYTORZY JZP



Tomasz Konieczny
przewodniczący Platformy Audytorzy JZP

Kim jestem

- biegłym rewidentem z tytułem FCCA
- w przeszłości jako partner jednego z członków Platformy Audytorzy JZP
- współpracuje obecnie z innym członkiem
- członek Komitetów przy MF i innych
- wykładowca i autor publikacji

e-wizytówka





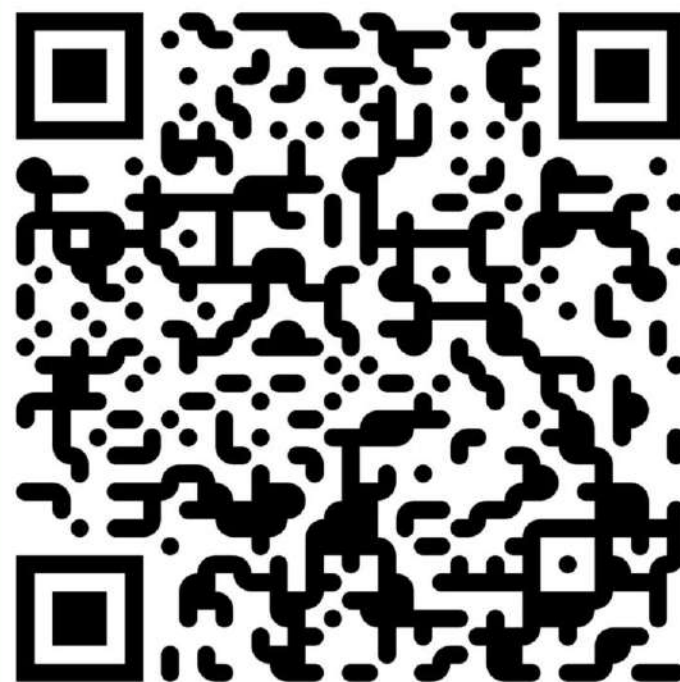
PRACODAWCY RP

PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Agenda spotkania

12:45-13:10	Otwarcie konferencji
13:10 - 13:40	Nieważność Badania
13:40 - 14:10	Limit Wynagrodzeń
14:10- 14:40	Biała Lista
15:05-15:55	Dyskusja Panelowa
15:55 -16:15	PZP vs. UoR i UoBR
16:15-16:20	Zamknięcie sesji
16:20 - 16:55	Wzajemna odpowiedzialność i zobowiązania Firm Audytorskich i Komitetów Audytów

Materiały z konferencji:



pracodawcyrp.pl/aktualnosci/materiały-z-konferencji

Znajdziesz tam slajdy
z prezentacji po konferencji.

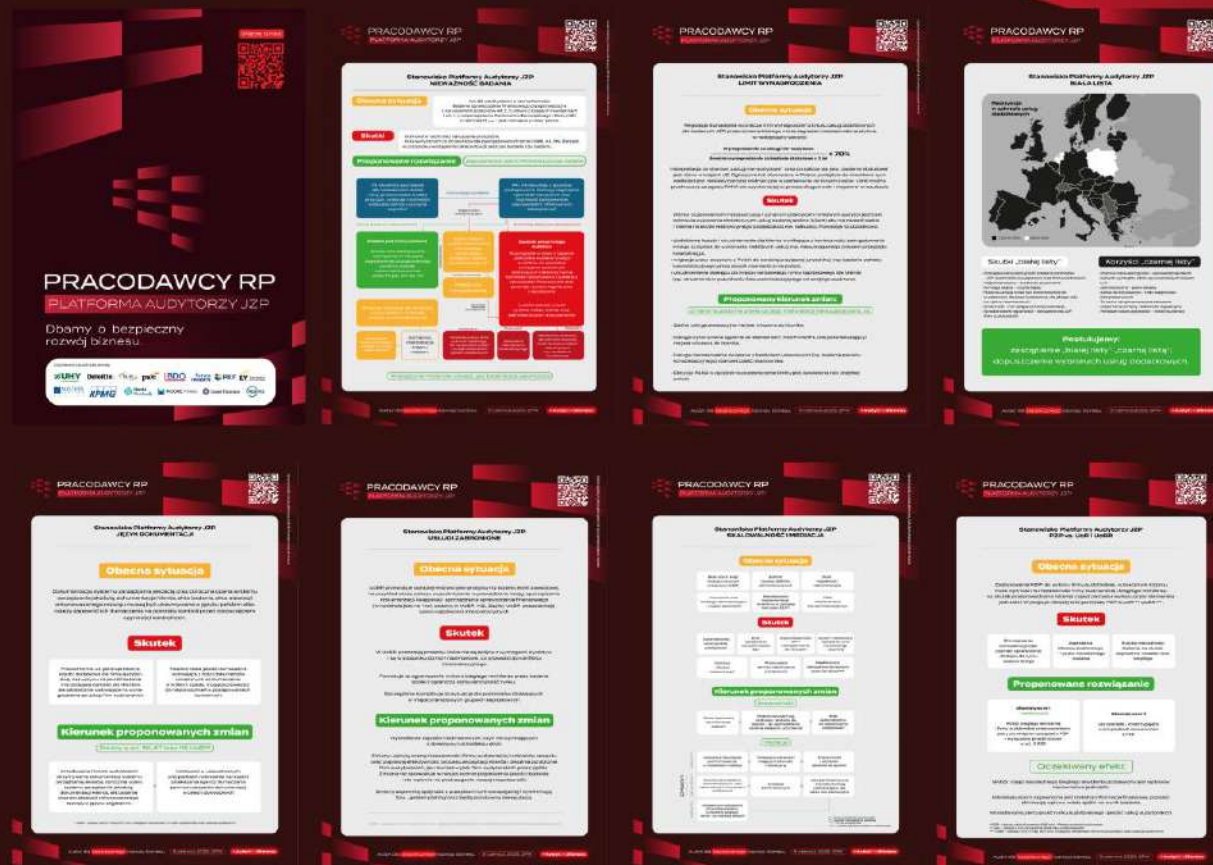
#AudytDlaBiznesu



PRACODAWCY RP

PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Podsumowanie naszych stanowisk



#AudytyDlaBiznesu



PRACODAWCY RP

PLATFORMA AUDYTORZY JZP



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550

#AudytDlaBiznesu

Otwarcie konferencji

Zagłosuj
w Mentimeter



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550

Powiedz nam w Mentimeter...
czy uczestniczysz osobiście, czy zdalnie.



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Powiedz nam w Mentimeter...

do której grupy zawodowej należysz:

AUDYTORZY: zawodowo związani z firmą audytorską, lub samorządem biegłych rewidentów

REGULATORZY: przedstawiciele instytucji/organu tworzącego prawo, albo pilnującej aby prawo było przestrzegane

POZOSTALI: zawodowo nie należą do w/w grup, ale są interesariuszami rynku audytu

Otwarcie konferencji

Zagłosuj
w Mentimeter



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP



PRACODAWCY RP

PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Wprowadzenie do studium przypadku relacji między Firmą Audytorską Audytorzy JZP i badanym klientem GK Elektron CEE

#AudytdlaBiznesu

O Firmie Audytorskiej Audytorzy JZP

[illegible]

Firma Audytorska Audytorzy JZP jest polską firmą i działa w sieci międzynarodowej PIE Auditors International. Właścicielami polskiej firmy są w przeważającej mierze obywatele polscy będący zarazem biegłymi rewidentami.

PIE Auditors International działa w wielu krajach głównie w Europie Środkowej i Wschodniej, ale też np. w Niemczech i w USA.

PIE Auditors i Audytorzy JZP mają nowoczesne narzędzia badania, praca odbywa się w chmurze, a pracownicy w większości pracują zdalnie lub u klientów. Firma nie korzysta już z papieru - kartka po lewej stronie to już tylko relikw z sprzed 20 lat.

Dla uczestników szkolenia znaleźliśmy trochę artykułów piśmienniczych, którymi podzielimy się z tymi uczestnikami stacjonarnymi, którzy pracują tradycyjnie. Nasi partnerzy wspierający podestali nam też trochę takich materiałów.



Powiedz nam w Mentimeter...

jakie produkty albo firmy promował Tomasz (możesz dać więcej niż jedną odpowiedź)

Otwarcie konferencji

Zagłosuj
w Mentimeter



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Odpowiedz w Mentimeter na pytanie, czy Firma Audytorzy JZP działa w rzeczywistości.

TAK, FA Audytorzy JZP jest wpisana na listę PANA

NIE, jest to firma fikcyjna

Otwarcie konferencji

Zagłosuj
w Mentimeter



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Otwarcie konferencji

O GK Elektron CEE

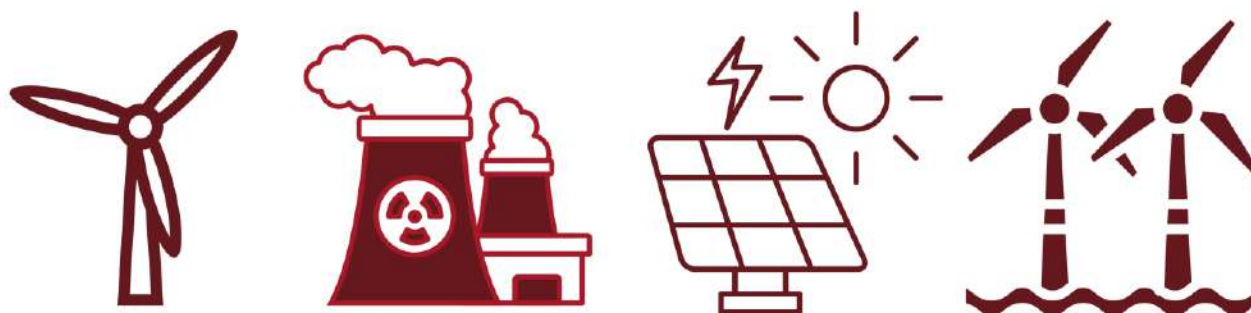
GK Elektron CEE jest grupą kapitałową działającą w kilku krajach w Europie Środkowej.

Jednostką dominującą jest Elektron S.A. którego akcje są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Grupa posiada 4 elektrownie atomowe (w tym dwie w Polsce) oraz farmy wiatrowe i farmy fotowoltaiczne w krajach, w których działa oraz posiada morskie farmy wiatrowe.

Grupa ma plany akwizycji (rozważa nabycie grupy kapitałowej Magnes)

Grupą jest też zainteresowany World Power Inc. z USA.





PRACODAWCY RP

PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Nieważność Badania

studium przypadku



+ Materiał nr 2
+ wskaźnik laserowy



Alicja Mazur
Platforma Audytorzy JZP



Jarosław Suder
Platforma Audytorzy JZP

#AudytyDlaBiznesu

Przedstawienie sytuacji

- Kontynuujemy naszą historię relacji pomiędzy **Audytorzy JZP** oraz **GK Elektron CEE**. Właśnie toczy się badanie rocznego sprawozdania finansowego spółki dominującej oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego
- **Jest 7 kwietnia, finalizacja badania zaplanowana jest na 25 kwietnia**

Moduł
Nieważność badania

Postać 1
Menedżer na audycie
Mateusz



- Mateusz, starszy menedżer w firmie audytorskiej **Audytorzy JZP**
- Jeden z wielu menedżerów zaangażowanych w badanie **GK Elektron CEE**
- Żonaty od 4 lat, jednak od roku w separacji
- Właśnie dzwoni do niego żona



Cześć Mateusz!

Mam już Cię dość, zabrałam część pieniędzy i wiedzie mi się bez Ciebie dobrze.

Za namową mojego doradcy finansowego kupiłam akcje Elektronu, które w ciągu ostatnich 3 miesięcy poszły do góry o 25%.

O nie, naprawdę to zrobiłaś?!?



Zagłosuj w
Mentimeter



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550

Co Mateusz powinien zrobić?

- A) porozmawiać z kluczowym biegłym
rewidentem na temat zaistniałej sytuacji**
- B) uznać, że skoro nie wiedział nic o zakupie,
to sprawa nie wymaga dalszej uwagi**



Co Mateusz powinien zrobić?

A) porozmawiać z kluczowym biegłym rewidentem na temat zaistniałej sytuacji

B) uznać, że skoro nie wiedział nic o zakupie, to sprawa nie wymaga dalszej uwagi

Bo gdyby Mateusz postąpił zgodnie z odpowiedzią B, to dalsza część historii:

Pół roku później w czasie rozwodowej sprawy sądowej, konieczne było ustalenie składników majątku, co spowodowało włączenie w spór między żoną a mężem, którzy dowiedzieli się o problemie. Mateusz został zwolniony dyscyplinarnie, za brak zgłoszenia zaangażowania bliskiej osoby w akcje i udziały. Sprawa miała dalej idące konsekwencje dla wszystkich zaangażowanych, tj. Audytorzy JZP oraz Elektron S.A.

Postać 2 Kluczowy biegły rewident (Partner) - Tomasz



- Tomasz, wieloletni doświadczony partner w **Audytorzy JZP**
- Kluczowy biegły rewident w badaniu **GK Elektron CEE** i jej jednostki dominującej **Elektron S.A.**
- Uwielbia podróże i właśnie planuje swoją następną podróż na Antarktydę, kiedy przychodzi do niego Mateusz



Dzień dobry Tomaszu!

Bo ja mam taki mały problem...

Moja żona Ania, z którą jestem w separacji...

To bardzo niedobrze, muszę się zastanowić jakie to ma konsekwencje.



Zagłosuj w
Mentimeter



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550

Czy Tomasz powinien zgłosić tę sytuację w ramach swojej firmy oraz przedyskutować z Komitetem Audytu Elektron S.A.?

A) Absolutnie tak

B) Biorąc pod uwagę, że Mateusz nie wiedział o całej sytuacji oraz to, że jest jedynie jednym z wielu menedżerów - Tomasz może podjąć decyzję o braku dalszych działań



Czy Tomasz powinien zgłosić tę sytuację w ramach swojej firmy oraz przedyskutować z Komitetem Audytu Elektron S.A.?

A) Absolutnie tak

B) Biorąc pod uwagę, że Mateusz nie wiedział o całej sytuacji oraz to, że jest jedynie jednym z wielu menedżerów - Tomasz może podjąć decyzję o braku dalszych działań

Bo gdyby Tomasz postąpił zgodnie z odpowiedzią B, to dalsza część historii:

2 lata później sprawa wyszła na jaw. Tomasz i Mateusz zostali zwolnieni dyscyplinarnie. Audytorzy JZP i GK Elektron S.A. ponieśli dodatkowe daleko idące konsekwencje.

PRZEPISY UE I KODEKS ETYKI

Analiza przepisów Rozporządzenia UE oraz Kodeksu Etyki wskazuje na możliwość kontynuowania badania, po wdrożeniu odpowiednich działań naprawczych.

Przykłady możliwych działań naprawczych to:

- wyłączenie Mateusza z zespołu
- przegląd dokumentacji będącej pod kontrolą Mateusza przez dodatkowego biegłego rewidenta niezaangażowanego wcześniej w badanie.

POLSKIE PRZEPISY PRAWA

art. 66 ust 6. Ustawy o rachunkowości - Badanie sprawozdania finansowego przeprowadzone z naruszeniem przepisów [...] **art. 69 ust. [...] 7** [...] ustawy o biegłych rewidentach [...] – jest nieważne z mocy prawa.

art. 69 ust 7 Ustawy o biegłych rewidentach - Kluczowy biegły rewident, firma audytorska i jej pracownicy uczestniczący w przeprowadzaniu badania oraz **osoba fizyczna biorąca bezpośredni udział** w czynnościach w zakresie badania, z której usług korzysta lub którą nadzoruje kluczowy biegły rewident lub firma audytorska, **a także osoby blisko z nimi związane** [...] nie mogą posiadać ani czerpać istotnych i bezpośrednich korzyści z instrumentów finansowych, w tym z udziałów w kapitale własnym [...] przez jakąkolwiek badaną jednostkę objętą wykonywanymi przez nich czynnościami w zakresie badania.

Sprawa nie wydaje się być łatwa do rozwiązania biorąc pod uwagę komunikaty PANA i PIBR

Zagłosuj w
Mentimeter



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550



Co robi Firma Audytorska:

- A) Rozmawia z Komitetem Audytu aby znaleźć wspólne rozwiązanie**
- B) Natychmiast wysyła list wypowiedzający umowę o badanie**
- C) Stwierdza że problem jest ocenny i nie podejmuje dalszych działań**

Analiza odpowiedzi oraz opis skutków

Co robi Firma Audytorska:

A) Rozmawia z Komitetem Audytu aby znaleźć wspólne rozwiązanie

B) Natychmiast wysyła list wypowiedzający umowę o badanie

Nie, bo gdyby Firma Audytorska postąpiła zgodnie z odpowiedzią B, to dalsza część historii - Elektron nie złożył swoich sprawozdań finansowych na czas i pozwał firmę audytorską. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Elektron S.A. mieli problemy ze strony KNF za niedotrzymanie obowiązków. PANA wszczęła postępowanie wobec Firmy Audytorskiej za zerwanie umowy.

C) Stwierdza że problem jest ocenny i nie podejmuje dalszych działań

Nie, bo gdyby Firma Audytorska postąpiła zgodnie z odpowiedzią B, to dalsza część historii - 2 lata później PANA wybrała dokumentację tego badania do weryfikacji podczas kontroli. Skutki tego były daleko idące dla KBR, Firmy Audytorskiej oraz GK Elektron.

Postać 3 Przewodniczący Komitetu Audytu Piotr



- Piotr, znany i szanowany członek Rad Nadzorczych, pełni rolę przewodniczącego Komitetu Audytu w **Elektron S.A.**
- Pomiędzy różnymi spotkaniami do jego biura wpada Tomasz



Piotr i Tomasz przeprowadzają gorącą rozmowę, pełną niecenzuralnych stwierdzeń.

Piotr natychmiast zwołuje posiedzenie Komitetu Audytu





Moduł Nieważność Badania - Komitet Audytu GK Elektron S.A.

Musimy przeanalizować to naruszenie niezależności.

Ja mam mały problem - co napiszemy w oświadczeniu na temat niezależności audytora, które wydaje Rada Nadzorcza

Podsumowując, to był jednak menedżer. Sam nie wiem co z tym zrobić. Może zaangażujemy w to organ nadzoru



Podjęte przez nas działania w zasadzie eliminują jakiekolwiek zagrożenia związane z niezależnością.

Proponowane kroki przez Audytorów JZP wydają się być wystarczające, nie widzimy ryzyka, że Tomasz i Audytorzy JZP stracili niezależność.

Ale co z art. 66 ust. 6 Ustawy o rachunkowości? Musimy rozwiązać umowę o badanie, tylko gdzie my znajdziemy teraz innego audytora?

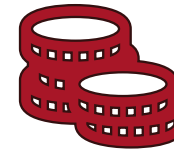
Moduł Nieważność badania

Dalszy rozwój sytuacji

Przez kilka dni Audytorzy
JZP i RN Elektron
przewodzą dyskusje



Zaangażowanych zostało
kilką renomowanych
kancelarii prawnych, które
wydały sprzeczne opinie i
rekomendacje co do
dalszego postępowania



Audytorzy JZP i RN
Elektron rozważają
zgłoszenie problemu do
PANA

Co będzie działo się dalej?

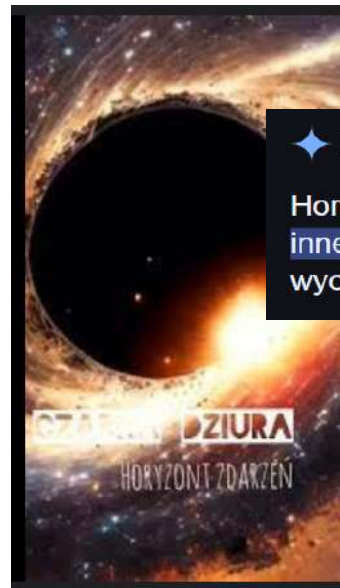
- Jak PANA zareaguje na przedstawioną sytuację?
- Czy PANA ma elastyczność w podejściu do rozwiązania tego problemu?
- Czy FA i KBR zostaną ukarani przez PANA?
- Czy Mateusz i Tomasz zostaną skreśleni z listy biegłych rewidentów?
- Czy Elektron S.A., jego Zarząd oraz Rada Nadzorcza, w tym Piotr, poniosą kary nałożone przez KNF za niedotrzymanie terminów lub dopuszczenie wadliwego badania oraz nieprecyzyjne oświadczenie potwierdzające niezależność audytora wydawane przez te organy?
- Czy Mateusz, Tomasz albo Piotr zawinili tej sytuacji?
- Czy Elektron zawinił tej sytuacji?
- Jak zmieniłaby się sytuacja, gdyby problem wyszedł nie w czasie badania ale jakiś czas po badaniu? Czy akcjonariusze mieliby roszczenie wobec Zarządu, Rady Nadzorczej?

Moduł Nieważność Badania – Zakończenie studium przypadku

Nie wiadomo co się stanie dalej, bo.....

Sytuacja nieważności badania z mocy prawa jest niczym podróż w kierunku czarnej dziury i przekroczenie horyzontu zdarzeń.....

..... nikt stamtąd jeszcze nie wrócił żeby nam opowiedzieć co tam jest.



Przegląd od AI

Horyzont zdarzeń to granica, od której żadne światło, a tym bardziej żadne inne informacje nie mogą się wydostać z czarnej dziury. Można go sobie wyobrazić jako magiczną granicę, poza którą nie ma odwrotu.

W przedstawianym studium przypadku „Jak grom z jasnego nieba” swój wizerunek udostępnili członkowie Prezydium platformy Audytorzy JZP (w kolejności pojawiania się):



Mateusz Lewandowski
(Sekretarz)



Tomasz Konieczny
(Przewodniczący)

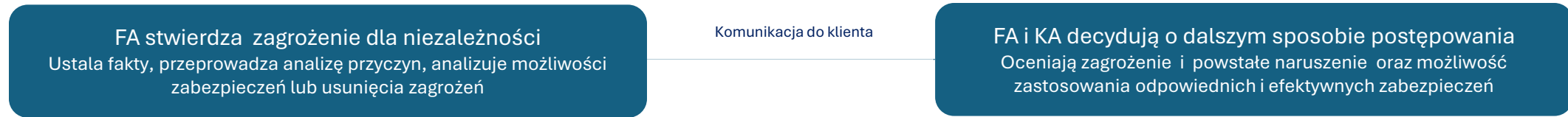


Piotr Kamiński
(Wiceprzewodniczący)

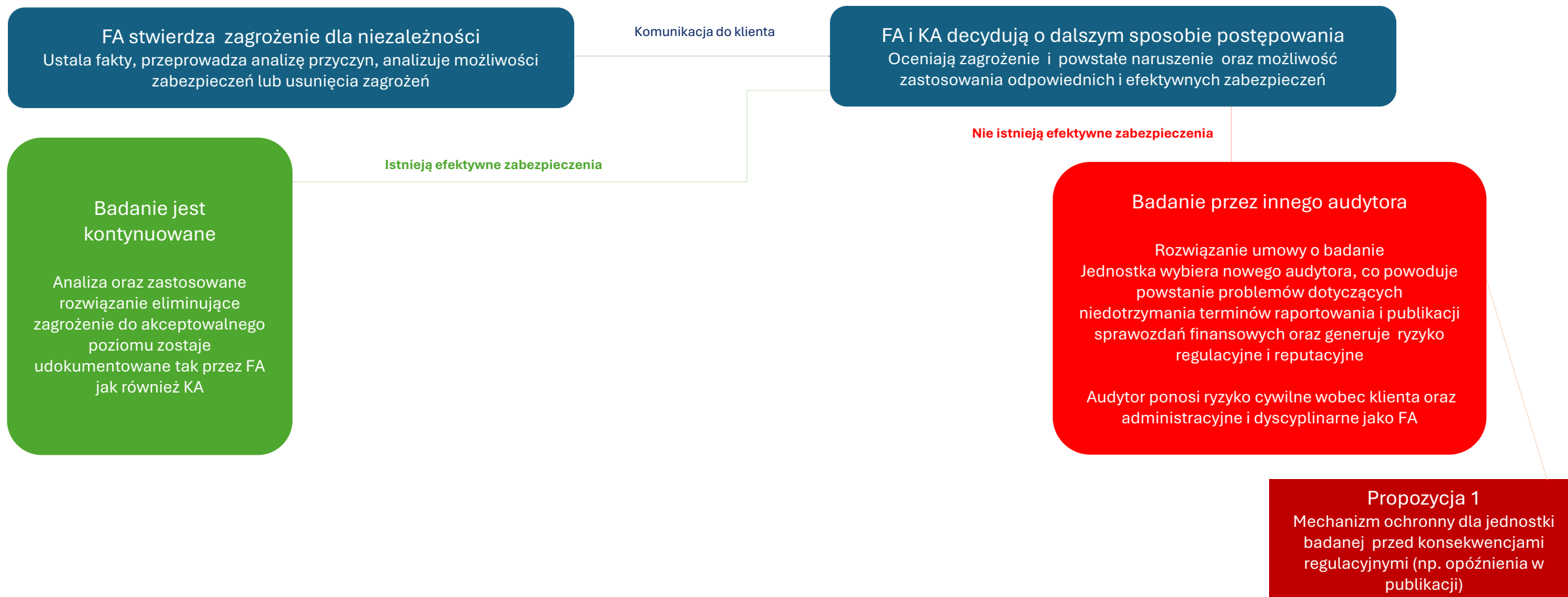
ZASTRZEŻENIA PRAWNE

Przedstawiona w studium przypadku sytuacja jest całkowicie fikcyjna a wszelkie podobieństwa do faktycznych osób lub firm są niezamierzone. PS. Jest fikcyjna ale może mieć miejsce jeżeli prawo pozostanie takie jak jest dzisiaj.

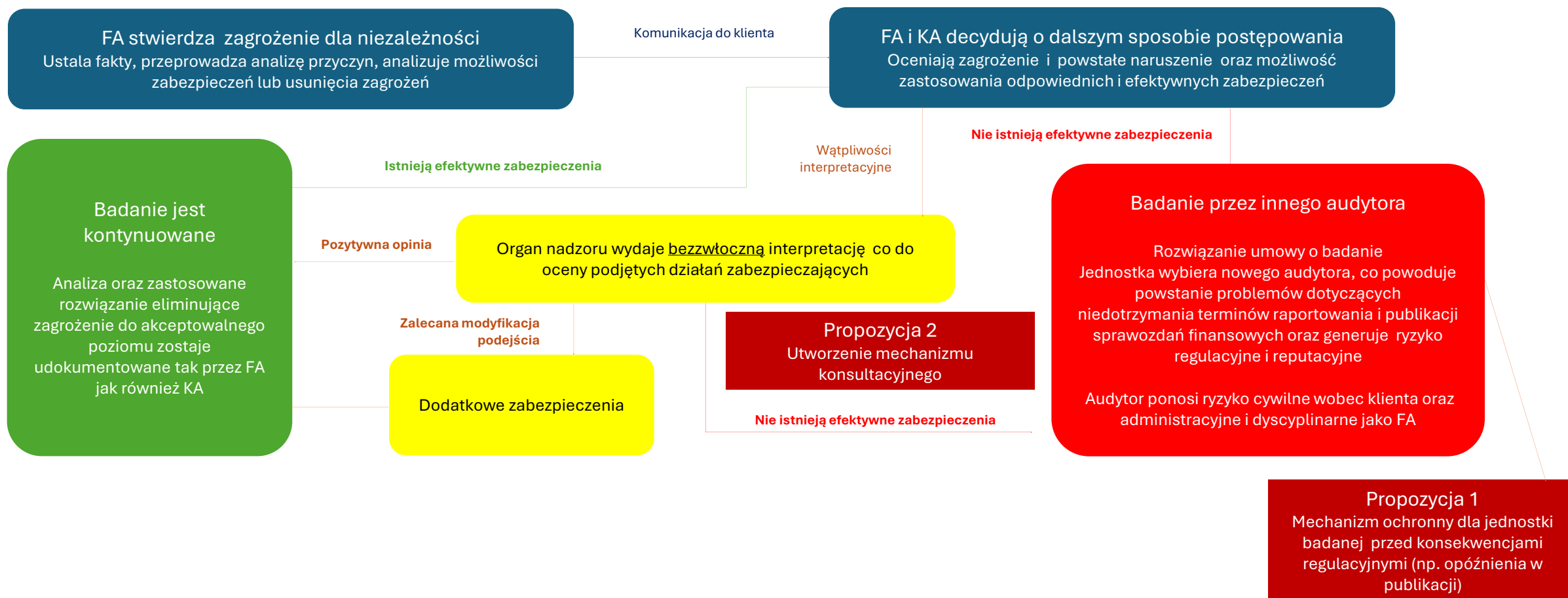
Proponowane rozwiązanie – badanie w toku



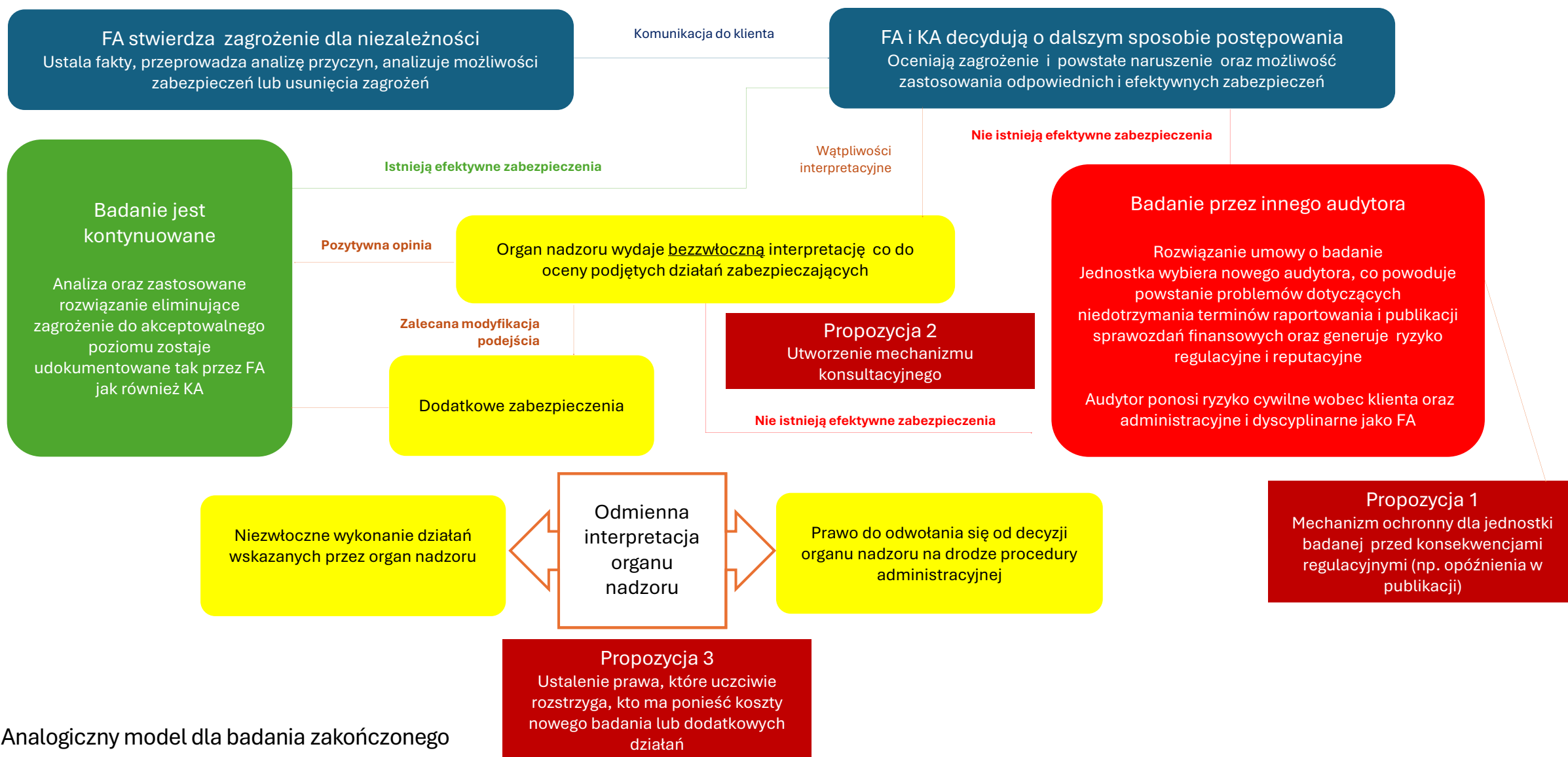
Proponowane rozwiązanie – badanie w toku



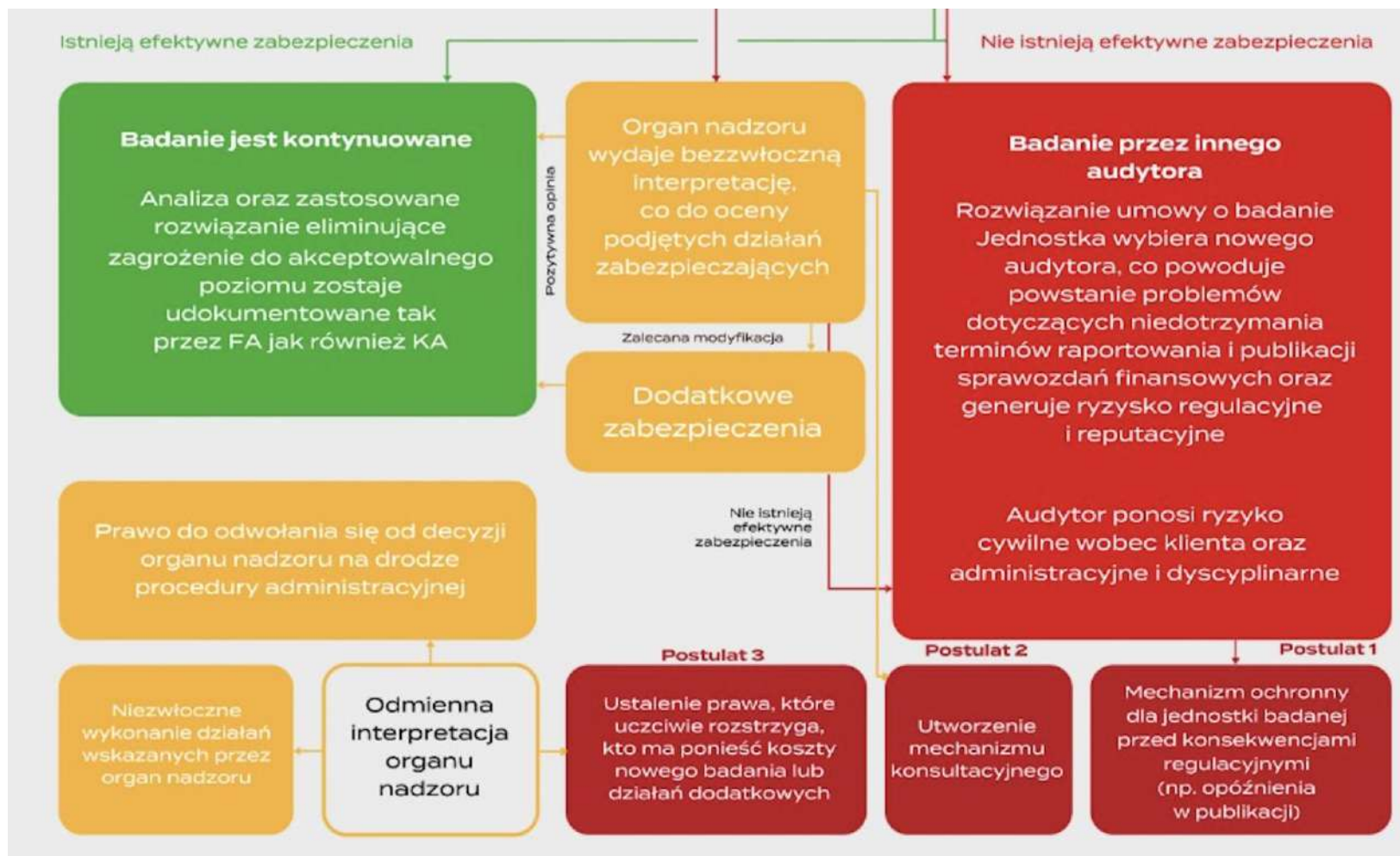
Proponowane rozwiązanie – badanie w toku



Proponowane rozwiązanie – badanie w toku *



Rozwiązanie problemu Mateusza przy zastosowaniu proponowanego modelu.



Moduł
Nieważność badania

Zagłosuj w
Mentimeter



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Limit Wynagrodzeń symulacja



+ Materiał nr 3
+ kalkulator



Łukasz Koprowski
Platforma Audytorzy JZP



Ilona Pieczyńska-Czerny
Platforma Audytorzy JZP

#AudytdlaBiznesu

Wprowadzenie

- Regulacja Europejska narzuca ograniczenie dotyczące możliwości świadczenia usług nie-audytowych dla badanych JZP
- Ograniczenie to jest przedstawione w formie wyliczenia:

$$\frac{\text{Wynagrodzenie za usługi nie-audytowe}}{\text{Średnie wynagrodzenie za badanie z 3 lat}} < 70\%$$

- Cel: biegły rewident ma nie być finansowo uzależniony od dochodów z usług niezwiązanych z audytem. Przekroczenie 70% stanowi zagrożenie dla niezależności.

Zadanie 1:

Spółka Elektron, notowana na GPW, która jest badana przez Audytorzy JZP, ponosi opłatę za badanie SF jak poniżej:

rok 1 = 100 tys. zł

rok 2 = 120 tys. zł

rok 3 = 140 tys. zł

Pytanie: Jakie jest średnie wynagrodzenie z trzech lat i jaki będzie limit na usługi nie-audytowe w roku 4?

Odpowiedź:

- A. Średnie wynagrodzenie 120 tys. zł / Limit 84 tys. zł
- B. Średnie wynagrodzenie 84 tys. zł / Limit 84 tys. zł
- C. Średnie wynagrodzenie 100 tys. zł / Limit 100 tys. zł
- D. Inna odpowiedź

Moduł
Limit wynagrodzeń
Wprowadzenie

Zagłosuj w
Mentimeter



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Odpowiedź

Zadanie 1:

Spółka Elektron, notowana na GPW, która jest badana przez Audytorzy JZP, ponosi opłatę za badanie SF jak poniżej:

rok 1 = 100 tys. zł

rok 2 = 120 tys. zł

rok 3 = 140 tys. zł

Pytanie: Jakie jest średnie wynagrodzenie z trzech lat i jaki będzie limit na usługi nie-audytowe w roku 4?

Odpowiedź:

- A. Średnie wynagrodzenie 120 tys. zł / Limit 84 tys. zł
- B. Średnie wynagrodzenie 84 tys. zł / Limit 84 tys. zł
- C. Średnie wynagrodzenie 100 tys. zł / Limit 100 tys. zł
- D. Inna odpowiedź

- Jak widać limit obowiązuje dopiero w roku 4-tym.
- To proste na pozór ćwiczenie, sprawia wiele problemów ponieważ...

...ponieważ:

W liczniku jest wynagrodzenie za usługi nie-audytowe, ale nie każde. Usług nie-audytowych, które są wymagane przez prawo, nie uwzględnia się w liczniku. Usługi takie są określane jako usługi neutralne.

Zadanie 2:

Ustalono, że średnie wynagrodzenie w ostatnich 3 latach wynosi 120 kpln a limit w 4-tym roku wynosi 84 kpln. W roku 4 Elektron poddaje przeglądowi biegłego rewidenta:

Sprawozdanie za kw. 1-szy, cena: 25 kpln (przegląd nieobowiązkowy)	Sprawozdanie półroczne, cena: 40 kpln (przegląd obowiązkowy)	Sprawozdanie za kw. 3-ci, cena: 25 kpln (przegląd nieobowiązkowy)
--	--	---

**W roku 1-3 były również świadczone ww. usługi.*

Pytanie:

Ile wynosi wartość usług nie-audytowych uwzględnionych w liczniku w kalkulacji oraz jaki to jest procent średniego wynagrodzenia za badanie?

Odpowiedź:

A. 90 kpln / 75,0 %	B. 0 kpln / 0 %	C. 50 kpln / 41,7 %	D. Inna odpowiedź
---------------------	-----------------	---------------------	-------------------

Moduł

Limit wynagrodzeń
Symulacja Licznika

Zagłosuj w
Mentimeter



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Zadanie 2: Ustalono, że średnie wynagrodzenie w ostatnich 3 latach wynosi 120 kpln a limit w 4-tym roku wynosi 84 kpln. W roku 4 Elektron poddaje przeglądowi biegłego rewidenta:

Sprawozdanie za kw. 1-szy, cena: 25 kpln (przegląd nieobowiązkowy)	Sprawozdanie półroczne, cena: 40 kpln (przegląd obowiązkowy)	Sprawozdanie za kw. 3-ci, cena: 25 kpln (przegląd nieobowiązkowy)
--	--	---

*W roku 1-3 były również świadczone ww. usługi.

Pytanie: Ile wynosi wartość usług nie-audytowych uwzględnionych w liczniku w kalkulacji oraz jaki to jest procent średniego wynagrodzenia za badanie?

Odpowiedź: **A. 90 kpln / 75,0 %** **B. 0 kpln / 0 %** **C. 50 kpln / 41,7 %** **D. Inna odpowiedź**

Uzasadnienie: W Polsce tylko przegląd półrocznych sprawozdań finansowych spółek notowanych na GPW jest wymagany przez prawo, a tylko takie usługi są neutralne (*PISMO MF Departament Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości DWR6.5201.4.2023. z 11/10/2023 nt.*)

Gdyby nasza Spółka Elektron nie była spółką giełdową, ale np. bankiem nie notowanym na GPW, to limit wynagrodzenia byłoby przekroczony, ponieważ żaden z ww. przeglądów nie jest wymagany przez polskie prawo.

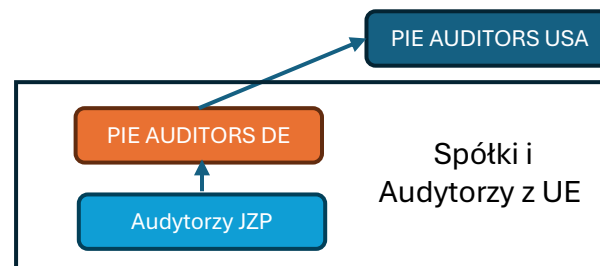
Można wnioskować: im więcej przeglądów wykonuje audytor, tym bardziej zagrożona jest jego niezależność!

Platforma Audytorzy JZP się z tym nie zgadza.

Jeżeli spółka zrezygnuje z dobrowolnych przeglądów, to ucierpią na tym jej interesariusze.

Pokażmy problemy **mianownika**.

W **mianowniku** jest średnie wynagrodzenie za badanie statutowe z trzech ostatnich kolejnych lat.



Zadanie 3:

W roku 4-tym kontrolę (pakiet 55%) nad Spółką Elektron przejęła grupę kapitałową z USA: World Power Inc. World Power Inc. zażądał od Elektron pakietu konsolidacyjnego zgodnie z US GAAP a PIE Auditors USA zleciło Audytorom JZP zbadanie tego pakietu **na potrzeby wymaganego przez prawo amerykańskie badania rocznego**. Audytorzy JZP nie raportują jednak bezpośrednio do PIE Auditors USA, tylko do PIE Auditors DE w Niemczech, ponieważ tam ma miejsce konsolidacja danych spółek europejskich. Wynagrodzenie za badanie pakietu ustalono na: 80 tys. zł

Średnie wynagrodzenia za badanie w latach 1-3 wynosiło 120 kpln, a w roku 4 wynagrodzenie:

za badanie 140 kpln	za usługi limitowane: 50 kpln (przegląd kw1 i kw3)	za usługi neutralne: 40 kpln (przegląd półroczny).
---------------------	---	---

Pytanie:

Uwzględniając wszystkie powyższe usługi oraz wydane przez MF stanowiska dotyczące limitu **wynagrodzenia**, Ile wynosi wartość usług uwzględnionych w liczniku i mianowniku i jaki to daje procent?

Odpowiedź:

- A. Licznik - 130 kpln, mianownik - 120 kpln, procent: 108,3% (Limit **przekroczony!**)
- B. Licznik - 50 kpln, mianownik - 200 kpln, procent: 25,0% (Limit **zachowany!**)
- C. Licznik - 50 kpln, mianownik - 120 kpln, procent: 41,7% (Limit **zachowany!**)
- D. Inna odpowiedź

Moduł
Limit wynagrodzeń
Symulacja Mianownika

Zagłosuj w
Mentimeter



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Odpowiedź & Komentarz

Proponowane wynagrodzenie za pakiet 80 kpln.

Średnie wynagrodzenia za badanie w latach 1-3 wynosiło 120 kpln, a w roku 4 wynagrodzenie:

-za badanie 140 kpln	za usługi limitowane: 50 kpln (przegląd kw1 i kw3)	za usługi neutralne: 40 kpln (przegląd półroczny).
----------------------	---	---

Pytanie:

Uwzględniając wszystkie powyższe usługi oraz wydane przez MF stanowiska dotyczące limitu wynagrodzenia, ile wynosi wartość usług uwzględnionych w liczniku i mianowniku i jaki to daje procent?

Odpowiedź:

A. Licznik- 130 kpln, mianownik - 120 kpln, procent: 108,3% (Limit przekroczony!)

B. Licznik- 50 kpln, mianownik - 200 kpln, procent: 25,0% (Limit zachowany!)

C. Licznik- 50 kpln, mianownik - 120 kpln, procent: 41,7 % (Limit **zachowany!**)

D. Inna odpowiedź

Uzasadnienie: MF wskazuje że badanie pakietu konsolidacyjnego na potrzeby wymaganego przez prawo badania jest neutralne (*PISMO MF Departament Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości nr. DWR6.5201.20.2024. z 5/12/2024 nt. limitu wynagrodzenia*). Ale rodzi się wątpliwość, jakie wymogi prawa w wyżej opisanej sytuacji zastosować: amerykańskie czy europejskie?

KEONA wskazuje natomiast, że wynagrodzenie za pakiet jest raczej w mianowniku. I takie podejście jest min. Niemczech.

Cały problem tkwi w tym, co rozumiemy przez „badanie ustawowe”.

Zdaniem Platformy Audytorzy JZP badanie pakietów nigdy nie powinno być doliczane do licznika, a wręcz przeciwnie, stanowić element mianownika.

Usługa badania pakietu jest nie rozerwalnie powiązana z badaniem sprawozdania statutowego.

Alternatywą mogłoby być że badanie pakietu robi PIE Auditors USA lub PIE Auditors DE samodzielnie – czy o to chodziło MF?

Zadanie 4:

Elektron w roku 4-tym podjął decyzję o emisji euroobligacji na rynku w Luksemburgu. Wymaga to sporządzenia memorandum informacyjnego. Bankierzy mówią, że emisję można uplasować w ciągu następnego miesiąca, jednak żądają aby audytor pracował przy memorandum oraz wydał list poświadczający (tzw. Comfort Letter) bo taki jest standard działania przy emisji euroobligacji. Wynagrodzenie za ww. wsparcie Audytorzy JZP wycenili na 50 kpln. Uwzględniając inne już wliczone do licznika usługi nie-audytowe (kw 1, kw 3 = 50 kpln) łączny poziom wynagrodzenia za usługi nie-audytowe wynosiłby: 83,3% (100kpln/120kpln). Zaniepokojony klient zapytał alternatywnego audytora o możliwość świadczenia ww. usługi, a ten odpowiedział, że na podstawie standardu krajowego KSUP 4401PL oraz stosowanych praktyk międzynarodowych dla wykonania tej usługi, musiałby dokonać badania sprawozdania finansowego za ostatni rok i przeglądu SF półrocznego. Audytor ten wycenił te usługi na kwotę 230 kpln.

Pytanie: Co wybrałbyś/wybrałabyś będąc Dyrektorem Finansowym Elektron?

Odpowiedź:

- A. Wybieram drugiego audytora, płacę 230 kpln.
- B. Ryzykuję – niech będzie najtaniej i najprościej - niech Audytorzy JZP piszą do PANA o zwolnienie z limitu (czas uzyskania wiążącej odpowiedzi może być nawet 4 miesiące, ale może tym razem uda się szybciej). Jak odpowiedź negatywna, nie dojdzie do transakcji. Odpowiedź zbyt późna w stosunku do harmonogramu – transakcje może nie dojść do skutku ze względu na warunki rynkowe.
- C. Pokombinujemy trochę, niech tę pracę wykona PIE Auditors Inc albo PIE Auditors DE za nieco więcej niż 50 kpln, bo chociaż są z USA/Niemiec, to są audytorem World Power Inc. i już nas znają. Mnie zależy, by bankierzy byli zadowoleni, doszło do emisji euroobligacji, a ja zapłacę jak najmniej.
- D. Rezygnuję z emisji, bo za dużo zachodu z uzyskaniem tego „comfort letter”. Wezmę kredyt w Polsce, będzie kosztował więcej, ale za to bez całych tych ceregieli z PANA lub zatrudnianiem innego audytora (extra 50 punktów bazowych co daje 350 tys. zł rocznie).

Moduł

Limit wynagrodzeń Dylemat CFO

Sytuacja potencjalnego przekroczenia limitu

Przepisy prawa przewidują
możliwość przekroczenia limitu
70%, pod warunkiem wyrażenia
zgody przez PANA

Zagłosuj w Mentimeter co zrobić



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Rozstrzygnięcie

Żadne rozstrzygnięcie nie jest idealne w przedstawionej sytuacji.

MF nie wypowiadało się wprost na temat listów poświadczających. Nie jest to usługa wymagana prawem lecz wynikająca z konieczności zachowania należytej staranności przez plasującego emisję (banki inwestycyjne).

W świetle obecnych przepisów, można założyć, że PANA uzna, iż powinna być wliczana do licznika. Natomiast uzyskanie od PANA **zwolnienia** z limitu, może trwać kilka miesięcy, bo obecne przepisy prawa, nie zobowiązują Agencji do bezzwłocznego działania.

Zdaniem Platformy Audytorzy JZP:

- usługi związane z memorandum inwestycyjnym muszą być wykonywane zgodnie ze standardem KSUP 4401PL, który nakłada rygory niezależności takie jak w przypadku badania,
- usługi takie nie rodzą ryzyka naruszenia niezależności, stąd powinny być traktowane neutralnie (tak jest w niektórych krajach np. Luksemburg)

Nawet jeżeli PANA i MF nie zgadzają się z tym poglądem, to należy zmienić prawo tak aby przyspieszyć procedurę wydawania decyzji przez PANA, by umożliwić sprawne i szybkie przeprowadzenie transakcji.

Zagłosuj w
Mentimeter



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550

Platforma Audytorzy JZP proponuje zmiany na poziomie prawa lub jego interpretacji wskazujące jasno, że:

1. Żadna usługa atestacyjna nie jest wliczana do licznika
2. Usługa nierozzerwalnie związana z badaniem ustawowym (np. badanie pakietu konsolidacyjnego) stanowi część mianownika.
3. Usługa wykonywana zgodnie ze standardem KSUP4401PL (taka jak wydanie comfort letter i praca na prospekcie) nie jest wliczana do licznika, pod warunkiem zachowania zasad wynikających ze standardu (p. 46).
4. Odpowiedź na wniosek firmy audytorskiej o zwolnienie z przekroczenia limitu, PANA musi udzielić bezzwłocznie.

Zagłosuj w Mentimeter jak bardzo zgadzasz się z naszą propozycją!





PRACODAWCY RP

PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Biała Lista

wykład z analizą scenariuszy

Materiały użyte podczas tego modułu:



+ Materiał nr 4
+ niespodzianka na koniec



Agnieszka Müller-Grządka
Platforma Audytorzy JZP



Piotr Chęciek
Platforma Audytorzy JZP

#AudytyDlaBiznesu

Wprowadzenie

- Regulacje unijne jednoznacznie wskazują, które usługi nie mogą być świadczone przez audytora JZP
- Celem przepisu unijnego jest ochrona niezależności audytora (regulator powiedział które usługi nie mogą być świadczone w żadnym przypadku, ale pozostałe są co do zasady dozwolone po dokonaniu oceny zagrożeń dla niezależności) i w ramach limitu wynagrodzeń, o którym była mowa w poprzednim module
- Polska ustawa wskazała usługi, które mogą być świadczone (czynności rewizji finansowej oraz grupa usług albo świadczonych zgodnie z określonymi standardami (krajowymi standardami zawodu) albo dla określonego celu (np. oferta publiczna), albo dla określonych osób (organ nadzoru)) – szczegółowa lista jest ujęta w Art. 136 UoBR
- Pozostałe usługi są zabronione, a więc jest to zupełnie odwrotna koncepcja niż ta obowiązująca w UE
- Stosowanie tak daleko idących restrykcji jest nieuzasadnione, a także sprawia wiele praktycznych trudności

**Zagłosuj w
Mentimeter**



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550

Scenariusz #1:

Pani Wioletta, główna księgowa w spółce Elektron (JZP) ma uprawnienia biegłego rewidenta i jak co roku uczestniczy w obligatoryjnym szkoleniu zawodowym, zgodnie z wymogami ustawowymi. W roku 2025 postanowiła skorzystać ze szkolenia otwartego, które organizuje Audytorzy JZP.

Elektron finansuje szkolenia zawodowe pracownikom. Faktura za szkolenie zostanie wystawiona na Elektron.

Pytanie:

Czy na podstawie art. 136 ustawy o biegłych rewidentach pani Wioletta może uczestniczyć w tym szkoleniu?

Odpowiedź:

- A. Tak (to jest dozwolone wprost przez Art. 136)**
- B. Nie (nie ma tego na liście usług dozwolonych)**
- C. To zależy (może trzeba trochę pokombinować z interpretacją przepisów)**



Analiza odpowiedzi oraz opis skutków

Mimo że usługa jest standardowa (szkolenie otwarte, niedostosowane do potrzeb Elektron) prostą odpowiedzią byłaby odpowiedź negatywna, bo usługi szkoleniowej nie ma na białej liście usług dozwolonych.

Jednakże, analizując dopuszczalność tej usługi, można by przyjąć, że usługa szkolenia w takim przypadku nie będzie usługą na rzecz badanej JZP, tylko na rzecz osoby zatrudnionej przez JZP. To oznaczałoby, że pani Wioletta może się przeszkolić w firmie audytorskiej, nawet jeśli zakres tego szkolenia pani Wioletta wykorzysta w swojej zawodowej pracy a spółka Elektron zapłaci za to szkolenie.

Ponadto wskazane jest aby polityka w zakresie świadczenia usług dodatkowych przyjęta przez KA Elektron odnosiła się do takich usług jak szkolenia.

[Pytania i odpowiedzi do ustawy | PIBR](#)

Tak. Rozporządzenie w art. 5 ust. 1 wyraźnie zabrania świadczenia określonych usług „na rzecz badanej jednostki”. Opisane w pytaniu szkolenia nie są przygotowywane na rzecz pracowników badanej JZP ani też na rzecz samej JZP i nie są dostosowane do potrzeb konkretnej jednostki, a więc nie można mówić w takim przypadku o „usłudze świadczonej na rzecz badanej JZP”. Dotyczy to wszystkich form szkoleń, np. szkoleń stacjonarnych, on-line, e-learning. Podobna konkluzja byłaby również właściwa dla innych wydarzeń organizowanych przez firmę audytorską, które nie są przygotowywane z myślą o konkretnej jednostce i mają na celu zaprezentowanie jakiegoś tematu/zagadnienia. Przykładami takich wydarzeń są konferencje tematyczne i spotkania branżowe, których uczestnikami są przedstawiciele badanych jednostek, w tym JZP.

Ważne jest, aby zarówno firmy audytorskie jak i komitety audytu wdrożyły system, który pozwoli im monitorować proces. Zgodnie z ustawą, komitety audytu JZP powinny opracować politykę świadczenia przez firmę audytorską, podmioty powiązane z tą firmą oraz członków jej sieci usług niebędących badaniem. Wskazane jest, aby polityka ta przewidywała uczestniczenie pracowników/członków organów JZP w szkoleniach o charakterze otwartym i innych tego typu wydarzeniach organizowanych przez firmę audytorską. Polityka i procedury firmy audytorskiej powinny zapewniać, że wszelkie szkolenia lub organizowane wydarzenia o charakterze otwartym nie są dostosowane do potrzeb konkretnego klienta.

Niezabronione jest występowanie pracowników firmy audytorskiej jako ekspertów w wydarzeniach organizowanych przez niepowiązane podmioty/instytucje, w których uczestniczą przedstawiciele badanych przez nią JZP.

**Zagłosuj w
Mentimeter**



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Scenariusz #2:

Elektron nabył inną spółkę, Magnes, i zamierza się z nią połączyć. Wypełniając wymogi kodeksu spółek handlowych potrzebuje, aby biegły zbadał plan połączenia w zakresie jego rzetelności i poprawności.

Pytanie:

Czy Elektron może zlecić taką usługę swojemu audytorowi?

Odpowiedź:

- A. Tak (to jest dozwolone wprost przez Art. 136 ust. 1)**
- B. Nie (nie ma tego na liście usług dozwolonych)**
- C. To zależy (może trzeba trochę pokombinować z interpretacją przepisów)**

Analiza odpowiedzi oraz opis skutków

Badanie planu połączenia jest inną usługą atestacyjną, wykonywaną zgodnie z KSUA 3000

Art. 136 ust. 1 pozwala świadczyć wszystkie usługi będące czynnością rewizji finansowej

Żeby usługa atestacyjna (inna niż badanie i przegląd) była czynnością rewizji finansowej musi być zastrzeżona dla biegłego rewidenta

*7) czynnościach rewizji finansowej - należy przez to rozumieć usługi atestacyjne obejmujące badania, atestacje sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, a także przeglądy sprawozdań finansowych i inne usługi atestacyjne określone przepisami prawa, **zastrzeżone dla biegłego rewidenta;***

KSH nie wymaga, aby badanie planu połączenia wykonał biegły rewident. A zatem badanie planu połączenia nie jest czynnością rewizji finansowej.

Niemniej, art. 136 ust. 2 zawiera punkt 9), który jednostka może rozważyć.

*9) poświadczenia dotyczące sprawozdań lub innych informacji finansowych przeznaczonych dla organów nadzoru, rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego spółki lub **właścicieli**, wykraczające poza zakres badania ustawowego i **mające pomóc tym organom w wypełnianiu ich ustawowych obowiązków;***

Wydaje się, że można wykazać zgodność tej usługi z pkt 9), wymaga to jednak przygotowania odpowiednich analiz, w tym z zaangażowaniem prawników.

Dotyczy to zarówno badanej JZP jak i jej audytora, który taką usługę miałby świadczyć. Istnieje ryzyko rozbieżności stanowisk w tym zakresie.

Usługa, jeśliaby miała być świadczona przez audytora nie stanowi zagrożenia dla niezależności badania (obie usługi są usługami atestacyjnymi które są świadczone przez niezależnego biegłego rewidenta).

Scenariusz #3

World Power Germany, jednostka dominująca niższego szczebla (również będąca JZP w Niemczech), rozważa nabycie pakietu kontrolnego w innej polskiej spółce, nie-JZP, Atom i chce zlecić firmie Audytorzy JZP wykonanie DD (przeprowadzanie procedur należytej staranności w zakresie kondycji ekonomiczno-finansowej).

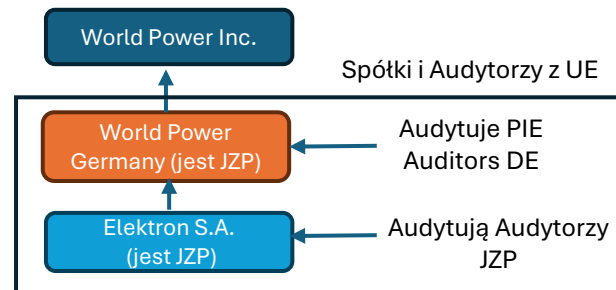
Nie podjęto jeszcze decyzji czy nabycie zostanie przeprowadzone przez World Power Germany bezpośrednio czy Elektron.

World Power Germany jest badane przez firmę należącą do sieci Audytorzy JZP - PIE Auditors DE. W Niemczech usługa jest dozwolona.

KA Elektron zastanawia się, czy może taką usługę zatwierdzić.

Pytanie:

Co doradzisz Komitetowi Audytu Elektron?



Odpowiedź:

A. KA może zatwierdzić tą usługę, jeśli udziały w Atom zostaną nabyte bezpośrednio przez World Power Germany

B. KA może zatwierdzić usługę, bez względu na to kto nabędzie tą spółkę, gdyż usługa znajduje się na białej liście (art. 136 ust. 2 pkt 2)

C. KA może zatwierdzić usługę, jeśli nabywającym będzie Elektron, ale tylko jeśli wykona ją PIE Auditors DE

**Moduł
Biała lista**

**Zagłosuj w
Mentimeter**



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Analiza odpowiedzi oraz opis skutków

Usługa wymieniona w art. 136 ust. 2 pkt 2) dotyczy wyłącznie DD, które jest przeprowadzane w związku z prospektem emisyjnym jednostki.

Poza tym, żeby móc skorzystać z tego punktu, należałoby tę usługę wykonać zgodnie z krajowym standardem usług pokrewnych (w formie uzgodnionych procedur).

Żaden z tych warunków nie będzie tutaj spełniony. Czyli nie ma tej usługi na białej liście.

Oznacza to, że odpowiedź B i C są błędnymi odpowiedziami.

B - dlatego, że gdyby nabywającym był Elektron usługa będzie na jego rzecz, a skoro nie ma jej na białej liście, to ani Audytorzy JZP ani żadna firma z jej sieci nie mogą jej wykonać.

C - dlatego, że nie ma znaczenia, że nie wykona jej audytor Elektronu, a firma należąca do sieci - audytor jednostki dominującej z kraju, w którym usługa jest dozwolona. Usługa byłaby w takim przypadku na rzecz Elektron i nie jest ona dopuszczona w Polsce.

Jesli World Power Germany byłby nabywającym (beneficjentem usługi DD) a usługa jest dozwolona w Niemczech, to z kolei nie ma znaczenia kto ją wykona- czy Audytorzy JZP czy PIE Auditors DE czy inna firma z sieci.

Decyzja który podmiot nabędzie udziały w Atom jest decyzją biznesową. W tym przypadku decyzja ta miałaby również wpływ na dozwoloność tej usługi dla audytora.

Scenariusz #4

Elektron ma podpisaną umowę kredytu z bankiem.

Od tego roku umowa wymaga aby, oprócz określonych wskaźników finansowych Elektron spełniał kilka niefinansowych wskaźników operacyjnych (poziom emisji CO₂, % energii z OZE w miksie energetycznym jednostki), które nie są ujawnione w sprawozdaniu finansowym.

Umowa przewiduje że ww. wskaźniki mają być przedmiotem procedur wskazanych w umowie, które mają zostać przeprowadzone zgodnie z krajowym standardem usług pokrewnych 4400(Z).

Pytanie:

Czy audytor może taką usługę wykonać?

Odpowiedź:

- A. Tak (to jest dozwolone wprost przez Art. 136 ust. 6)**
- B. Nie (nie ma tego na liście usług dozwolonych)**
- C. To zależy (może trzeba trochę pokombinować z interpretacją przepisów)**

**Moduł
Biała lista**

**Zagłosuj w
Mentimeter**



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Analiza odpowiedzi oraz opis skutków

Obecne brzmienie art. 136 ust. 2 pkt 6) pozwala na świadczenie przez firmę audytorską badającą sprawozdanie finansowe JZP wyłącznie usług polegających na potwierdzaniu spełnienia warunków zawartych umów kredytowych lub innych umów związanych z finansowaniem na podstawie analizy **informacji finansowych pochodzących ze zbadanych przez daną firmę audytorską sprawozdań finansowych** lub ze śródrocznych sprawozdań finansowych.

W przykładzie warunek wymieniony w umowie kredytowej dotyczy także informacji niefinansowej. W dodatku, informacja ta nie znajduje się w sprawozdaniu finansowym zbadanym przez audytora.

Konsekwentnie, odpowiedź będzie negatywna, tj. Elektron nie może zatrudnić swojego audytora do takiej weryfikacji.

Alternatywnie, audytor może zostać zatrudniony do zweryfikowania wskaźników finansowych, a do weryfikacji wskaźników niefinansowych, Elektron będzie musiał znaleźć innego audytora, co może wydłużyć proces i będzie kosztować więcej, niż gdyby obie weryfikacje przeprowadziła jedna firma.

Należy wyraźnie podkreślić, że świadczenie usług pokrewnych w odniesieniu do informacji finansowych i niefinansowych lub innych danych w celu potwierdzenia spełnienia przez jednostkę warunków zawartej umowy kredytowej, innej umowy związanej z finansowaniem lub warunków wynikających z przepisów prawa przez audytora JZP nie wpływa w żaden sposób na niezależność audytora sprawozdań finansowych.

**Zakończenie czyli:
Propozycja
Platformy Audytorzy
JZP**



Potrzebne zmiany legislacyjne dostosowujące sytuację w Polsce do praktycznie wszystkich krajów w UE:

Postulujemy:

zastąpienie „białej listy” „czarną listą”;
dopuszczenie wybranych usług dodatkowych.



PRACODAWCY RP

PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Uczestnicy stancjonarni:



Przerwa kawowa

Uczestnicy zdalni:

Zadaj pytanie przedstawicielom Platformy Audytorzy JZP przez czat na YouTube

lub obejrzyj wywiad T. Koniecznego z E. Bodziuchem "Audyt = prawda. Szczerze o pieniądzach odc. 275
link: bit.ly/4dPoHJU



Uczestnicy Czat



Marek Gajdziński
Platforma Audytorzy JZP



Dawid Napierała
Platforma Audytorzy JZP



Aleksandra Mottawska
Platforma Audytorzy JZP



Natalia Łyko
Platforma Audytorzy JZP



Rafał Sosnowski
Platforma Audytorzy JZP



Beata Kusz
Platforma Audytorzy JZP

#AudytDlaBiznesu

Odpowiedz w Mentimeter na pytanie (dla uczestników zdalnych)

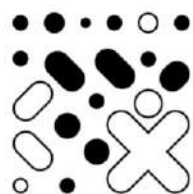
Jaki kubek wybrałbyś do wypicia kawy:

KUBEK BIAŁY, bo popierasz białą listę

KUBEK CZARNY, bo popierasz czarną listę



Dla uczestników stacjonarnych mamy niespodziankę: dwa kubki jeden czarny i jeden biały, który można ze sobą zabrać, ale tylko w jednym wypić teraz kawę lub herbatę.



sn crn

stowarzyszenie niezależnych
członków rad nadzorczych

Uczestnikami na sali chusteczkami
do wytarcia kubków wsparł SNCRN

**Przerwa
kawowa**

Zagłosuj
w Mentimeter



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Język dokumentacji Usługi zabronione Skalowalność i mediacje panel dyskusyjny

Materiały użyte podczas tego modułu:



Dariusz Daniluk
Polska Agencja
Nadzoru Adytorzy



Mariusz Haładyj
Prokuratoria Generalna RP



Luiza Modzelewska
Prokuratoria Generalna RP

Moderator



Joanna Kacperska
Platforma Audytorzy JZP



Edyta Snakowska-Estorninho
Platforma Audytorzy JZP



Krzysztof Stański
Platforma Audytorzy JZP



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

PZP vs. UoR i UoBR

formuła ringu

Materiały użyte podczas tego modułu:



+ Materiał nr 5



Ewa Jakubczyk-Cały
Platforma Audytorzy JZP



Tomasz Prokop
Platforma Audytorzy JZP

#AudytdlaBiznesu

Wprowadzenie

Celem prezentacji jest pokazanie:

1. rozbieżności pomiędzy ustawą prawo zamówień publicznych a ustawą o biegłych rewidentach i o rachunkowości
2. Praktycznych problemów jakie powstają na skutek tych rozbieżności.
3. Konsekwencji tych rozbieżności dla rynku usług audytorskich, dla klientów, akcjonariuszy i innych osób.
4. Proponowanych rozwiązań legislacyjnych

1. Opis sytuacji

- Nabywana przez Grupę Kapitałową Elektron CEE Grupa Kapitałowa Magnet, której jednostką dominującą jest jednostka zainteresowania publicznego, przygotowała zapytanie ofertowe na przeprowadzenie badania sprawozdań finansowych grupy, według zasad Prawa zamówień publicznych (PZP).
- Załączony projekt umowy na badanie sprawozdań finansowych zawiera klauzule, które choć zgodne z prawem zamówień publicznych, budzą wątpliwości co do ich zgodności z ustawą o biegłych rewidentach i o rachunkowości.
- Firma audytorska Audytorzy JZP analizuje zapytanie ofertowe i załączoną umowę, a następnie postanawia wystosować pytania do Zamawiającego. Nie ma możliwości podjęcia bezpośrednich negocjacji z Zamawiającym – art. 20 PZP.



Moduł PZP vs. UoR i UoBR

2. FA formułuje zapytania do Zamawiającego i analizuje jego odpowiedzi

- Klauzula umowna – wybór firmy audytorskiej:
- **„Postępowanie przetargowe dla całej Grupy Kapitałowej prowadzi Zamawiający.”**

Zapytanie FA:	Odpowiedź zamawiającego:
Prosimy o wyjaśnienie, czy decyzję o wyborze firmy audytorskiej podejmuje rada nadzorcza czy zarząd badanej jednostki, który zgodnie z prawem zamówień publicznych przeprowadza postępowanie przetargowe?	Zgodnie z SWZ postępowanie przetargowe prowadzi jednostka dominująca, w imieniu której występuje jej zarząd. Ostatecznego wyboru FA, dokonuje rada nadzorcza jednostki dominującej, na podstawie odrębnych pełnomocnictw - art. 37 PZP.

2. Dylematy audytora – wybór firmy audytorskiej

- Firm audytorska ma wątpliwości, czy:
 - a) Zamawiający stosuje właściwą procedurę wyboru firmy audytorskiej?
 - b) zastosowana procedura wyboru może mieć wpływ na ryzyko zachowania niezależności?
 - c) zastosowana procedura wyboru może doprowadzić do nieważności badania sprawozdania finansowego?

Moduł PZP vs. UoR i UoBR

2. FA formułuje zapytania do Zamawiającego i analizuje jego odpowiedzi

- **Klauzula umowna – wynagrodzenie warunkowe:**

- **„Wynagrodzenie Wykonawcy zostanie zapłacone po podpisaniu protokołu odbioru przez Zamawiającego.”**

Zapytanie:	Odpowiedź zamawiającego:
Czy Zamawiający może odmówić podpisania protokołu odbioru ze względu na treść lub rodzaj opinii? Czy Wykonawca może odmówić uzupełnienia lub skorygowania sprawozdania z badania? Czy brak protokołu odbioru powoduje utratę prawa do wynagrodzenia umownego?	Protokół odbioru musi być podpisany jako dowód tego, że usługa została prawidłowo wykonana - art.446 ust. 4 pkt. 1 PZP.

**2. Dylematy
audytora –
wynagrodzenie
warunkowe**

- Wynagrodzenie za przeprowadzenie badania uzyskiwane przez firmę audytorską, nie może być uzależnione od żadnych warunków, w tym od wyniku badania.
- Firm audytorska ma wątpliwości, czy:
 - a) Zamawiający może odmówić podpisania protokołu odbioru oraz wypłaty wynagrodzenia?
 - b) Zastosowana procedura odbioru, może stanowić przejaw presji na treść opinii biegłego rewidenta i jego niezależność?
 - c) czy klauzula umowna może być uznana za wynagrodzenie warunkowe?



Moduł PZP vs. UoR i UoBR

2. FA formułuje zapytania do Zamawiającego i analizuje jego odpowiedzi

- **Klauzula umowna – niepowiązanie wynagrodzenia z nakładem pracy:**
- **„Zmiana wysokości wynagrodzenia możliwa jest o maksymalnie +50 % wartości umowy (art. 455 PZP).”**

Zapytanie:	Odpowiedź zamawiającego:
Czy w przypadku zwiększenia pracochłonności firmy audytorskiej na skutek okoliczności od niej niezależnych np.: zmian organizacyjnych i przejęć - limit 50% zwiększenia wynagrodzenia ma zastosowanie, pomimo zwiększenia nakładu pracy powyżej 50%?	PZP nakłada na nas ograniczenia co do możliwości podwyższenia wynagrodzenia bez przeprowadzania nowego przetargu. Ustawowy limit to 50% wynagrodzenia z umowy - art. 455 ust. 4 PZP.

2. Dylematy audytora – niepowiązanie wynagrodzenia z nakładem pracy

- Zgodnie z art. 80 ust. 2 *Wynagrodzenie za przeprowadzenie badania oraz atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju odzwierciedla pracochłonność, stopień złożoności prac i wymagane kwalifikacje.*
- **Firma audytorska ma wątpliwości, czy:**
 - a) Przy obowiązujących zapisach umownych, firma audytorska jest w stanie skutecznie przestrzegać wymogów art. 80 ust. 2 UoBR tj. powiązania wynagrodzenia z pracochłonnością, stopniem złożoności prac i wymaganych kwalifikacji?
 - b) Jaka byłaby reakcja organu nadzoru na naruszenie art. 80 ust. 2 ustawy o biegłych rewidentach?

Moduł PZP vs. UoR i UoBR

2. FA formułuje zapytania do Zamawiającego i analizuje jego odpowiedzi

- **Klauzula umowna – wymóg zatrudnienia na podstawie umowy o pracę:**
- **„Wykonawca musi zatrudniać co najmniej dziesięciu biegłych rewidentów na podstawie umowy o pracę.”**

Zapytanie:	Odpowiedź zamawiającego:
Czy w limit „etatów” wlicza się wspólników, właścicieli lub osób współpracujących na innej dopuszczalnej prawem podstawie. Art. 3 ust. 2 UoBR dopuszcza wiele innych form wykonywania zawodu biegłego rewidenta?	Zamawiający jako podmiot publiczny oczekuje zatrudnienia określonej ilości osób w oparciu o umowę o pracę. Wynika to z wewnętrznych procedur zakupowych Zamawiającego - art. 95 PZP.

2. Dylematy audytora – wymóg zatrudnienia na podstawie umowy o pracę

- Zgodnie z art. 3 ust. 2 UoBR
- *Biegły rewident może wykonywać zawód jako osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą, wspólnik firmy audytorskiej, pracownik, osoba wykonująca zawód w oparciu o umowę cywilnoprawną.*
- a) czy wymóg minimalnej ilości biegłych rewidentów zatrudnionych na podstawie umowy o pracę ogranicza ustawową swobodę wykonywania zawodu biegłego rewidenta?
- b) czy proponowana klauzula umowna zmierza do ograniczenia dostępu do rynku, dla podmiotów stosujących inne, dopuszczalne prawem formy współpracy z biegłym rewidentem?

•

Moduł PZP vs. UoR i UoBR

2. FA formułuje zapytania do Zamawiającego i analizuje jego odpowiedzi

- **Klauzula umowna – obniżenie wynagrodzenia niezależnie od nakładu pracy:**
- **„Wynagrodzenie ulega automatycznemu obniżeniu o 15 %, w każdym kolejnym roku obowiązywania umowy.”**

Zapytanie:	Odpowiedź zamawiającego:
Czy proponowana coroczna obniżka wynagrodzenia za badanie powiązana jest : a) ze zmniejszeniem rozmiarów działalności badanych jednostek, a co najmniej z utrzymaniem stabilności ich rozmiarów? b) z corocznym zmniejszeniem pracochłonności na przeprowadzenie badania?	PZP zezwala na zmianę kwoty wynagrodzenia w kolejnych latach. W naszej ocenie zespół audytorski uczy się naszej organizacji podczas pierwszego badania i wykorzystuje to w kolejnych latach.

2. Dylematy audytora - obniżenie wynagrodzenia niezależnie od nakładu pracy

- Proponowany „sztywny” algorytm rabatowania wynagrodzenia w kolejnych latach jest niezgodny z art. 80 ust. 2 UoBR dotyczącym kształtowania wynagrodzenia audytora w oparciu o pracowitość zlecenia.
- **Firma audytorska ma wątpliwości, czy:**
 - a) proponowana, coroczna obniżka wynagrodzenia za badanie pozwoli firmie audytorskiej zachować zgodność z art. 80 ust. 2 UoBR tj. ukształtowanie wynagrodzenia w zależności od nakładu pracy na wykonanie zlecenia?
 - b) Obniżka o ok 40% w ostatnim roku badania, nie będzie sprzeczna z art. 80 ust. 2 UoBR?
 - c) może stanowić to formę presji ekonomicznej, wpływającej na niezależność i sceptycyzm biegłego rewidenta?

3. Decyzja dotycząca złożenia oferty przez FA

- Po analizie wymagań SWZ i umowy dołączonej do SWZ oraz udzielonych odpowiedzi firma audytorska nie złożyła oferty, ze względu na ryzyko zbyt dużego wpływu na niezależność biegłego rewidenta.
- Występuje zasadnicza sprzeczność pomiędzy ideą wyboru biegłego rewidenta w oparciu o UoR i UoBR, a wyborem opartym o PZP. Celem UoR jest ochrona niezależności biegłego rewidenta, a tym samym ochrona interesu publicznego.

3. Podsumowanie - praktyka

- Dysonans między aktami prawnymi spowodował powstanie praktyki wyboru audytora na podstawie PZP, w następującej sekwencji:
- a) Komitet audytu przyjmuje politykę i procedurę wyboru biegłego rewidenta.
- b) Zarząd przeprowadza procedury administracyjne wyboru biegłego rewidenta, a więc w rzeczywistości określa wymogi wobec biegłego rewidenta. Dokonuje więc selekcji oferentów - bez odpowiedniego udziału rady nadzorczej.
- c) stosowanie przepisów PZP do wyboru biegłego ogranicza wpływ rady nadzorczej na wybór biegłego rewidenta, pomimo formalnego podjęcia uchwały RN.

•



3. Podsumowanie – istota sprzeczności

- **Wybór firmy audytorskie**

- Postępowanie, o udzielenie zamówienia publicznego prowadzi Zarząd i wywiera przez to wpływ na wybór audytor
- Ustawa o rachunkowości wskazuje, że kierownik jednostki nie może uczestniczyć w wyborze audytora

Presja na biegłego rewidenta i zagrożenie jego niezależności wynikająca z regulacji PZP

Przykładowo:

procedura odbiorowa, maksymalny limit wzrostu wynagrodzenia niezależnie od okoliczności, brak powiązania wysokości wynagrodzenia z nakładem pracy, minimalna liczba etatów, automatyczne, coroczne obniżenie wynagrodzenia



3. Podsumowanie – następstwa sprzeczności - ryzyka

Naruszenia
niezależności BR

Wywieranie presji
i obniżenie
sceptycyzmu BR

Ograniczenie
dostępu do rynku
dla części firm
audytorskich

Zmniejszenie
konkurencyjności
na rynku
audytorskim

Podwyższenie
kosztów badania
sprawozdań
finansowych

**Zagrożenia interesu publicznego poprzez
nie zapewnienie dostępu do rzetelnego i
niezależnego audytu.**

Ryzyko
nieważności
badania



4. Propozycje zmian

- Prawo zamówień publicznych w art. 11 PZP zawiera katalog wyłączeń przedmiotowych stosowania PZP. Postulujemy, aby usługi badania sprawozdań finansowych także objąć takim wyłączeniem pozwalającą na pełną ochronę interesu publicznego. Alternatywnie zastosowanie odpowiedniej reguły kolizyjnej aby usunąć sprzeczności.

OPCJA 1

Wybór biegłego rewidenta i firmy audytorskiej powinien odbywać się z pominięciem przepisów PZP – wyłączenie przedmiotowe w art. 11 PZP.

OPCJA 2

Ustawa o rachunkowości oraz o biegłych rewidentach powinna być rozstrzygająca w przypadkach sprzeczności z PZP - Lex specialis

Zagłosuj w
Mentimeter



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Wskaż, którą opcję wybierasz:

OPCJA 1

**Wybór biegłego rewidenta i firmy audytorskiej powinien odbywać się z pominięciem przepisów PZP –
wyłączenie przedmiotowe w art. 11 PZP.**

OPCJA 2

**Ustawa o rachunkowości oraz o biegłych rewidentach powinna być rozstrzygająca w przypadkach sprzeczności z PZP -
Lex specialis**

OPCJA 3

Nie widzę potrzeby żadnych zmian w prawie



PRACODAWCY RP

PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Podsumowanie wystąpienia

Podczas tego modułu uczestnicy mogą
generować certyfikaty uczestnictwa



Iwona Karpińska
Ministerstwo Finansów



Tomasz Konieczny
Platforma Audytorzy JZP

#AudytdlaBiznesu

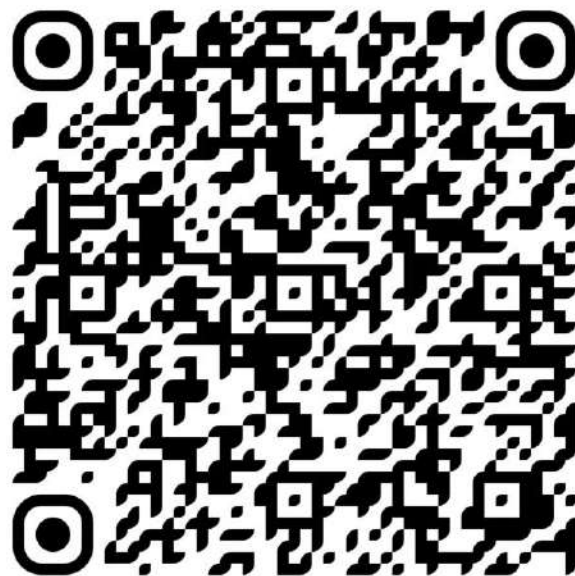
Moduł Podsumowanie

Udział online to aż 5 godzin samokształcenia zgodnie z przepisami dla biegłych rewidentów.

Aby nie było wątpliwości co do udziału w szkoleniu dla osób zdalnych rekomendujemy przystąpienie do procedury wygenerowania certyfikatu udziału.

W ciągu trwania tego modułu wygeneruj certyfikat poprzez użycie kodu QR, wypełnienie swoich danych i kliknięcie “prześlij” na dole formularza.

Wygenerowanie certyfikatu uczestnictwa



Jeśli zrobisz to prawidłowo na Twoją skrzynkę natychmiast przyjdzie potwierdzenie (sprawdź też folder spam).

Jeśli to nie zadziała, poślij maila na adres audytorzyjzp@pracodawcyrp.pl





PRACODAWCY RP

PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Podsumowanie tej części konferencji przez Ministerstwo Finansów

#AudytDlaBiznesu



PRACODAWCY RP

PLATFORMA AUDYTORZY JZP



Tomasz Konieczny
przewodniczący Platformy Audytorzy JZP

Czym będę się dalej zajmował

- Płynę w podróż na Islandię promem
- Może zrobię jakiś audyt po powrocie
- Może zajmę się limitem wynagrodzeń w UE
- Zajmę się zmianami w UoBR, ale mam nadzieję, że nie będzie to wymagało dużo pracy
- Bo na pewno chcę zająć się sprawą najważniejszą dla naszej profesji, czyli zachęceniem młodych ludzi do zawodu audytora!



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Projekt Młode Gwiazdy Audytu



Natalia Łyko



Rafał Sosnowski



Beata Kusz

#AudytDlaBiznesu

Odpowiedz w Mentimeter na pytanie...

Czy należy zastanowić się nad zmianą nazwy zawodu "biegły rewident"

TAK, zróbmy debatę na ten temat

NIE, szkoda na to czasu, jest dobrze jak jest

Podsumowanie

Zagłosuj
w Mentimeter



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Moduł Podsumowanie

Wnioski z quizu na temat nazwy zawodu

Jeśli masz jakieś zdanie na temat nazwy zawodu lub konieczności jego zmiany i masz pomysł to napisz do nas na adres audytorzy.jzp@pracodawcyrp.pl

Nasze Młode Gwiazdy Audytu przeczytają wasze odpowiedzi, a najlepsze nagrodzą gadżetami z konferencji.



PRACODAWCY RP

PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Odpowiedzialność FA i KA

panel dyskusyjny

Moderator



Piotr Kamiński
Platforma Audytorzy JZP



Magdalena Wysocka
KNF



Jan Letkiewicz
Platforma Audytorzy JZP



Ewa Radkowska - Świętoń
SNCRN



Ewa Sowińska
SNCRN

#AudytyDlaBiznesu



PRACODAWCY RP

PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Audyt

dla bezpiecznego
rozwoju biznesu

#AudytDlaBiznesu

Powiedz nam w Mentimeter jak Ci się podobało!

Zakończenie

Zagłosuj
w Mentimeter



Mentimeter do podawania odpowiedzi
w quizach i zadaniach - www.menti.com

kod: 3746 4550



PRACODAWCY RP
PLATFORMA AUDYTORZY JZP



PRACODAWCY RP

PLATFORMA AUDYTORZY JZP

Audyt

dla bezpiecznego
rozwoju biznesu

#AudytDlaBiznesu